

Ege
Üniversitesi

E.Ü. Tıp
Fakültesi

E.Ü.
Edebiyat
Fakültesi

Türk Tıp
Tarihi
Kurumu

Atatürk Dönemi Sağlık Tarihi Kongresi (1920 - 1938)

Kongre Programı

6 - 9 Kasım 2007
İZMİR

Sayın Meslekdaşımız;

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin kuruluşundan sonraki ilk on beş yıl içinde, Atatürk'ün koyduğu prensipler ışığında ve Kuvay-i Milliye ruhu ile bütün ülke dâhilinde kısa zamanda çok büyük işler başarılmıştır. Bu işlerin en önemlilerinden bir tanesi de sağlık alanında yapılmış olanlardır. Milletimizin sağlığını tehdit eden ve nüfusu eriten bulaşıcı hastalıklara karşı büyük bir mücadele verilmiştir. Sıtma ile ilgili bataklıklar kurutulmuş, aşılama kampanyaları gibi koruyucu hekimlik uygulamalarına büyük önem verilmiş, yeni sağlık müesseseleri ve memleket hastaneleri kurulmuş, sağlıklı bir nesil yetiştirilmesi amaç edinilmiştir.

Atatürk, Türkiye Büyük Millet Meclisi açılış konuşmalarında daima sağlık konularına yer vermiş ve yurt içi seyahatlerinde hastaneleri ve sağlık müesseselerini ziyaret etmiştir. Atatürk döneminde sağlık politikalarına büyük önem verilmiştir. Bu sebeple bu dönemin sağlık tarihinin ele alınmasının bilim dünyasına önemli katkılar sağlayacağını umuyoruz.

Ege Üniversitesi'nde 6-9 Kasım 2007 tarihleri arasında gerçekleştirilecek olan Atatürk Dönemi Sağlık Tarihi Kongresi'ne katılacak değerli hocalarımızı ve misafirlerimizi İzmir'de misafir etmekten büyük bir mutluluk duyuyoruz. Kongremizin üniversitemize ve ülkemize hayırlı olmasını diliyor, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Prof. Dr. Fehmi AKÇİÇEK

Kongre Başkanı

E.Ü. Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı Başkanı

ATATÜRK DÖNEMİ SAĞLIK TARİHİ KONGRESİ (1920 – 1938)

KONGRE BAŞKANI

Dr. Fehmi AKÇİÇEK (E. Ü. Tıp Fak.)

KONGRE ONUR KURULU

Dr. Ülkü BAYINDIR

Ege Üniversitesi Rektörü

Dr. Ata ERDENER

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı

Dr. Kasım EĞİT

Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı

Dr. Ayşegül DEMİRHAN ERDEMİR

Türk Tıp Tarihi Kurumu Başkanı

KONGRE DÜZENLEME KURULU

Dr. Eren AKÇİÇEK (E.Ü.Tıp Fak.)

Dr. Gürbüz AKTAŞ (E.Ü. Konservatuar)

Dr. Asiye AKYOL (E.Ü.Hemşirelik Yük. Ok.)

Meral ARASIL (TRT Yayın Yönetim Müdürü)

Kezban ARIKAN (Sanatçı)

Dr. Zeki ARIKAN (E.Ü.Edebiyat Fak.)

Dr. Aydın BIÇAKÇI (E.Ü.Diş. Hek. Fak.)

Dr. Fevziye CALAYIR (İzmir İl Sağlık Müdürlüğü)

Dr. Tamer GÜNERİ (E.Ü. Eczacılık Fak.)

Dr. Ramazan İNCİ (E.Ü. Tıp Fak.)

Dr. Cüneyt KANAT (E.Ü. Edebiyat Fak.)

Dr. Suat KAPTANER (İzmir Tabip Odası Bşk.)

Ecz. Bülent KIRAN (E.Ü. Eczacılık Fak.)

Burçin KİPMAN (İZAUM)

Dr. Mustafa MUTLUER (E.Ü. Edebiyat Fak)

Dr. İsmail OĞUZ (E.Ü. Ziraat Fak.)

Dr. Serdar ÖCEK (İzmir İl Sağlık Müdürlüğü)

Dr. Filiz ÖĞCE (E.Ü.Atatürk Sağ. Mes. Y.O.)

Dr. M.Kirami ÖLGEN (E.Ü. Edebiyat Fak.)

Dr. L. İhsan SEZER (E.Ü. Edebiyat Fak.)

Dr. Hatice ŞAHİN (E.Ü. Tıp Fak.)

Dr. Nejat YENTÜRK (Aile Hekimi)

Dr. Rasih YILMAZ (E.Ü. Tıp Fak.)

KONGRE BİLİM KURULU

Dr. İsmail AKA (E.Ü.Edebiyat Fak.)

Dr. Eren AKÇİÇEK (E.Ü. Tıp Fak.)

Dr. Fehmi AKÇİÇEK (E.Ü. Tıp Fak.)

Dr. Arslan AKGÜNLÜ (E.Ü. Diş Hek. Fak.)

Dr. Zeki ARIKAN (E.Ü. Edebiyat Fak.)

Dr. Tamer GÜNERİ (E.Ü. Eczacılık Fak.)

Dr. Cüneyt KANAT (E.Ü. Edebiyat Fak.)

Dr. Ahmet ÖZGİRAY (E.Ü. Edebiyat Fak.)

Dr. Münir ÖZTÜRK (Emekli Öğr.Üyesi)

Dr. Çağatay ÜSTÜN (E.Ü. Tıp Fak.)

KONGRE KOORDİNATÖRLERİ

Dr. Eren AKÇİÇEK (E. Ü. Tıp Fak.)

Dr. Cüneyt KANAT (E.Ü. Edebiyat Fak.)

Dr. Mustafa MUTLUER (E.Ü. Edebiyat Fak.)

KONGRE SEKRETERYASI

Gökser GÖKÇAY (D.E.Ü. Atatürk İlk. ve İnk. Tarihi Ens.)

Betül ÜNAL (E.Ü. Tıp Fak.)

Gül YILMAZ (E.Ü. Edebiyat Fak.)

İrtibat Telefonları:

Gökser Gökçay – Kongre Sekreteri Tel: 0555 710 67 05

Prof. Dr. Mustafa Mutluer - Kongre Koordinatörü

Tel: 0532 475 23 27

Dr. Eren Akçiček - Kongre Koordinatörü Tel: 0532 645 77 00

KONGRE TAKVİMİ

6 Kasım 2007

7 Kasım 2007

8 Kasım 2007

09:00 – 12:15

09:00 – 10:30

09:00 – 10:30

Ege Üniversitesi Kampüs Kültür
Merkezi (MÖTBE)
Açılış Oturumu

Edebiyat Fakültesi
K. S.
Dr. Reşit GALİP
Oturumu

Yabancı Diller
Bölümü K. S.
Dr. İbrahim Tali
ÖNGÖREN
Oturumu

Edebiyat Fakültesi K. S.
Eczacı Süleyman Ferit
ECZACIBAŞI Oturumu

10:45 – 12:15

10:45 – 12:15

Edebiyat Fakültesi
K. S.
Dr. Pertev ATA
Oturumu

Yabancı Diller
Bölümü K. S.
Dr. Nihad Reşat
BELGER Oturumu

Edebiyat Fakültesi K. S.
Dr. Kazım İsmail
GÜRKAN Oturumu

12:15 – 13:00

12:15 – 13:00

12:15 – 13:00

Öğle Yemeği

Öğle Yemeği

Öğle Yemeği

14:00 – 15:30

13:00 – 14:30

13:00 – 14:30

Edebiyat
Fakültesi K. S.
Dr. Hikmet
BORAN Oturumu

Yabancı Diller
Bölümü K. S.
Dr. Hulusi BEHÇET
Oturumu

Edebiyat Fakültesi
K. S.
Dr. Akil Muhtar
ÖZDEN Oturumu

Yabancı Diller
Bölümü K. S.
Dr. Mazhar Osman
USMAN Oturumu

Edebiyat Fakültesi K. S.
Hemşire Safiye ELBİ
Oturumu

15:45 – 17:15

14:45 – 16:15

14:45 – 16:15

Edebiyat
Fakültesi K. S.
Dr. Refik SAYDAM
Oturumu

Yabancı Diller
Bölümü K. S.
Dr. Tevfik SAĞLAM
Oturumu

Edebiyat Fakültesi
K. S.
Dr. Fatma MEMİK
Oturumu

Yabancı Diller
Bölümü K. S.
Dr. Feridun FRİK
Oturumu

Edebiyat Fakültesi K. S.
Dr. Erich FRANK
Oturumu

16:30 – 18:00

16:15 – 17:15

Edebiyat Fakültesi
K. S.
Dr. Abdülkadir
NOYAN Oturumu

Yabancı Diller
Bölümü K. S.
Dr. Süheyl ÜNVER
Oturumu

Edebiyat Fakültesi K. S.
Kapanış Oturumu ve
Değerlendirme

19:30

19:30

19:30

Akşam Yemeği
İzmir İl Özel İdaresi Balçova
Termal Tesisleri

Akşam Yemeği
Ege Bölgesi Sanayi Odası Lokali

Ağırlama
İzmir Türk Koleji
Uşakızade Köşkü

9 Kasım 2007

09:00 – 12:30

Kemeraltı, Ahmet Pirıştina Kent Arşivi ve Müzesi, Gazi Heykeli ve Atatürk Müzesi'ni Ziyaret

12:30 – 14:00

Öğle Yemeği

14:00 – 16:00

Karşıyaka'da Zübeyde Hanım'ın Kabrini Ziyaret ve Saygı Duruşu

16:00

Uğurlama

BİRİNCİ GÜN

6 Kasım 2007	Ege Üniversitesi Kampüs Kültür Merkezi (MÖTBE)	
09:00 – 09:30	Kayıt	
09:30 – 09:45	Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı	
09:45 – 10:45	Protokol Konuşmaları <i>Kongre Başkanı Prof. Dr. Fehmi AKÇİÇEK</i> <i>E. Ü. Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ata ERDENER</i> <i>E. Ü. Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Kasım EĞİT</i> <i>Türk Tıp Tarihi Kurumu Başkanı Prof. Dr. Ayşegül DEMİRHAN ERDEMİR</i> <i>Ege Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ülkü BAYINDIR</i>	
10:45 – 11:45	Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı Türk Halk Oyunları Bölümü Halk Oyunları Gösterisi ve Çiğli Halk Eğitim Merkezi ve Akşam Sanat Okulu Atatürk Dönemi Kıyafetleri Defilesi Forum Bornova Alışveriş Merkezi'nin katkılarıyla	
11:45 – 12:15	Açılış Konferansı <i>Prof. Dr. Nil SARI – Dr. Emrah KURT</i> <i>Memleket Hastaneleri</i>	
12:15 – 13:00	Öğle Yemeği (Yer: E.Ü. Kampüsü Müdüroğlu Tesisleri – Abdi İbrahim İlaç Firması tarafından)	
	Oturlar	
	Edebiyat Fakültesi Konferans Salonu	Yabancı Diller Bölümü Konferans Salonu
	Dr. Hikmet BORAN Oturumu <i>Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ayşegül DEMİRHAN ERDEMİR</i>	Dr. Hulusi BEHÇET Oturumu <i>Oturum Başkanı: Prof. Dr. İsmail AKA</i>
14:00 – 14:20	Doç. Dr. Mehmet TEMEL <i>Atatürk Döneminde Türkiye'de Uygulanan Sağlık Politikası</i>	Doç. Dr. Kemal ARI <i>Cumhuriyetin İlk Yıllarında Yaşanan Göç Olayları ve Sağlık Hizmetleri</i>
14:20 – 14:40	Yrd. Doç. Dr. Cehavir KAYAM <i>Hükümet Programları ve Bütçe Rakamları Işığında Atatürk Dönemi Sağlık Politikaları</i>	Dr. Mahmut Gürkan <i>İlk Röntgen Şehitlerimiz</i>
14:40 – 15:00	Öğr. Gör. Sedat İŞÇİ <i>Dr. Fuat UMay'ın Cumhuriyet'in Kuruluş Sürecinde Modern Sağlık Politikaları ve Kurumlarına Katkısı</i>	Araş. Gör. Uğur ÜÇÜNCÜ <i>Cumhuriyetin İlk Beş Yılında Sağlık</i>
15:00 – 15:30	Tartışma	Tartışma
15:30 – 15:45	Kahve Molası	Kahve Molası
	Dr. Refik SAYDAM Oturumu <i>Oturum Başkanı: Prof. Dr. Bayhan ÇUBUKÇU</i>	Dr. Tevfik SAĞLAM Oturumu <i>Oturumu Başkanı: Prof. Dr. Erdem AYDIN</i>
15:45 – 16:05	Öğr. Gör. Dr. Mehmet KARAYAMAN <i>İzmir Verem Mücadele Cemiyeti Tarafından Yayınlanan Sıhhi Cidal-Sıhhat Dergisi</i>	Doç. Dr. Hikmet ÖKSÜZ <i>Atatürk Döneminde Trabzon'da Sağlık Hizmetleri</i>
16:05 – 16:25	Dr. Gülten DİNÇ <i>Atatürk Döneminde İzmir'de Yayınlanan İki Tıp Dergisi: İzmir Tıp Mecmuası ve İzmir Kliniği</i>	Prof. Dr. Mebrure DEĞER – Dr. İnci HOT – Doç. Dr. Hanzade DOĞAN <i>Atatürk Döneminde (1920-1938) Diyarbakır'daki Sağlık Sorunları ve Getirilen Çözümler</i>
16:25 – 16:45	Prof. Dr. Kerim ALPINAR <i>Türkiye Cumhuriyeti Devletinin İlk 15 Yılında Yapılmış Etnobotanik Yayınların Bir Değerlendirmesi</i>	Yrd. Doç. Dr. Naci ŞAHİN – Uzman Gülsüm ÇENESİZ <i>Atatürk Dönemi İç Anadolu Bölgesi Sağlık Yatırımları ve Sonuçları</i>
16:45 – 17:15	Tartışma	Tartışma
19:30	Akşam Yemeği – İzmir İl Özel İdaresi Balçova Termal Tesisleri (Balçova Belediyesi tarafından)	

İKİNCİ GÜN

7 Kasım 2007	Edebiyat Fakültesi Konferans Salonu	Yabancı Diller Bölümü Konferans Salonu
	Dr. Reşit GALİP Oturumu <i>Oturum Başkanı: Prof. Dr. İlder Uzel</i>	Dr. İbrahim Tali ÖNGÖREN Oturumu <i>Oturum Başkanı: Prof. Dr. Zeki Arıkan</i>
09:00 – 09:20	Prof. Dr. Engin BERBER <i>Atatürk Döneminde Türkiye’de Bir Sağlık Bilanço Denemesi</i>	Prof. Dr. Bayhan ÇUBUKÇU <i>Atatürk Dönemi Bursa, Merkez ve İlçelerinde Sağlık Tarihi</i>
09:20 – 09:40	Dr. Kemal ÇELİK <i>Atatürk Dönemi C.H.P ve Hükümet Programlarında Sağlık</i>	Öğr. Gör. Nilüfer GÖKÇE <i>Edirne Vilayeti Umumi Meclisi 1931 Yılı Zabıtlarında Sağlık Hizmetleri</i>
09:40 – 10:00	Yrd. Doç. Dr. Ayşe M. GÜRLER <i>Beş Senelik Umur Baytariye Programı</i>	Yrd. Doç Dr. Günver GÜNEŞ <i>Atatürk Döneminde Aydın’da Sağlık Kurumları (1923-1938)</i>
10:00 – 10:30	Tartışma	Tartışma
10:30 – 10:45	Kahve Molası	Kahve Molası
	Dr. Pertev ATA Oturumu <i>Oturum Başkanı: Prof. Dr. İbrahim BAŞAĞAOĞULLARI</i>	Dr. Nihad Reşat BELGER Oturumu <i>Oturum Başkanı : Prof. Dr. Kerim ALPINAR</i>
10:45 – 11:05	Prof. Dr. İlder UZEL <i>Atatürk Dönemi ve Türk Dış Hekimliği</i>	Okutman Latif DAŞDEMİR - Dr. Eren AKÇİÇEK <i>Atatürk’ün Kaplıcalara Verdiği Önem ve Gördüğü Kaplıca Tedavileri</i>
11:05 – 11:25	Prof. Dr. Kadircan KESKİNBORA <i>Atatürk Döneminde Trahomla Mücadele Tarihesine Bakış</i>	Araş. Gör. Selçuk SEÇKİN <i>Atatürk Döneminde Yalova Kaplıcaları</i>
11:25 – 11:45	Etnolog Alparslan SANTUR <i>Anadolu’da Geçmişte Bazı Geleneksel Uygulamalar Çerçevesinde Sıtma ve Atatürk Dönemi Sıtma Mücadeleleri</i>	Prof. Dr. M. Akif ERDOĞRU <i>Ömer Seyfettin’in Hikayelerinde Hastalıklar</i>
11:45 – 12:15	Tartışma	Tartışma
12:15 – 13:00	Öğle Yemeği (Yer: E.Ü. Kampüsü Müdüroğlu Tesisleri – Ali Raif İlaç Firması tarafından)	
	Dr. Akil Muhtar ÖZDEN Oturumu <i>Oturum Başkanı : Prof. Dr. Gönül CANTAY</i>	Dr. Mazhar Osman USMAN Oturumu <i>Oturum Başkanı : Prof. Dr. M. Akif ERDOĞRU</i>
13:00 – 13:20	Yrd. Doç. Dr. Bekir KOÇLAR <i>Kurtuluş Yolu Dergisinde Sağlık Yazıları</i>	Prof. Dr. Erdem AYDIN <i>Atatürk Dönemi Taşra Sağlık Teşkilatlanması</i>
13:20 – 13:40	Yrd. Doç. Dr. Neşe ERDÖL <i>Ulusal Kurtuluş Savaşı’nda (1920-1923) Sağlık Sorunları ve Çözüm Politikaları</i>	Doç. Dr. Arın NAMAL <i>1933 Üniversite Reformu Sürecinde Prof. Schwartz Öncülüğünde İleri Sürülen Dikkat Çekici Bir Talep: Tıp Fakültesi Enstitülerinde Askerî Hekimlerin Çalıştırılması</i>
13:40 – 14:00	Yrd. Doç. Dr. Bülent BAKAR <i>Mütareke Döneminde İstanbul’daki Okullarda Alınan Sağlık Önlemleri (1920-1922)</i>	Dr. Murat Civaner <i>Üç Kanun: Cumhuriyet’in Ülke Çapında Sağlık Hizmetlerini Örgütleyişi</i>
14:00 – 14:30	Tartışma	Tartışma
14:30 – 14:45	Kahve Molası	Kahve Molası

7 Kasım 2007	Edebiyat Fakültesi Konferans Salonu	Yabancı Diller Bölümü Konferans Salonu
	Dr. Fatma MEMİK Oturumu <i>Oturum Başkanı : Doç. Dr. Arın NAMAL</i>	Dr. Feridun FRİK Oturumu <i>Oturum Başkanı : Prof. Dr. Engin BERBER</i>
14:45 – 15:05	Kimyager Mustafa HACİÖMEROĞLU <i>Merkez Hıfzıssıhha Müessesesinin Kurulması</i>	Prof. Dr. Öztan ÖNCEL – Prof. Dr. Ayşegül DEMİRHAN ERDEMİR – Araş. Gör. Sezer ERER <i>Atatürk Döneminin Genç Bir Nöroloğu Ord. Prof. Dr. Fahreddin Kerim ve Çalışmaları</i>
15:05 – 15:25	Doç. Dr. Mevlüt ÇELEBİ <i>Manisa Moris Şinasi Hastanesi</i>	Yrd. Doç. Dr. Şule OSMANOĞLU <i>Cumhuriyet Döneminde Tahaffuzhane ve Gümrük Veteriner Müdürlüklerinin Yapılandırılması</i>
15:25 – 15:45	Öğr. Gör. Derya ŞİMŞEK <i>Atatürk Dönemi Etimesgut Numune Sağlık Merkezi</i>	Burak Akgün <i>Soyadı Kanunu ve Hekimlerin Soyadları</i>
15:45 – 16:15	Tartışma	Tartışma
16:15 – 16:30	Kahve Molası	Kahve Molası
	Dr. Abdülkadir NOYAN Oturumu <i>Oturum Başkanı : Prof. Dr. Nil SARI</i>	Dr. Süheyl ÜNVER Oturumu <i>Oturum Başkanı : Doç. Dr. Mevlüt ÇELEBİ</i>
16:30 – 16:50	Prof. Dr. Gönül CANTAY <i>Atatürk Dönemi Tıp Eğitimi Kurumları</i>	Doç. Dr. Sabit DUMAN <i>Yabancıların Gözü İle Atatürk Döneminde Sağlık Alanında Yapılanlar</i>
16:50 – 17:10	Dr. Mine AKKUŞ <i>Atatürk Dönemi Bursa'sında Tıp Çalışmaları</i>	Öğr. Gör. Dr. Mehmet Emin ELMACI <i>Cumhuriyet'in Onuncu Yılı Sonrasında İzmir'de Sağlık Sorunları ve Alınan Önlemler</i>
17:10 – 17:30	Öğr. Gör. Rahmi TEKİN <i>İstanbul Musevi Etibba Cemiyeti ve İlkeleri</i>	Araş. Gör. Umut KARABULUT <i>Cumhuriyetin İlk Yıllarında "Sağlık Hizmetlerinin Devletin Sosyal Sorumluluğu" Altına Alınması Çabaları (1925-1937)</i>
17:30 – 18:00	Tartışma	Tartışma
19:30	Akşam Yemeği –Sanayi Odası Lokali (Ege Bölgesi Sanayi Odası tarafından)	

ÜÇÜNCÜ GÜN

8 Kasım 2007	Edebiyat Fakültesi Konferans Salonu
	Eczacı Süleyman Ferit ECZACIBAŞI Oturumu Oturum Başkanı : Prof. Dr. Öztan ÖNCEL
09:00 – 09:20	Prof. Dr. Sevgi ŞAR <i>Cumhuriyet Döneminden Günümüze Kadar TBMM’de Görev Yapan Eczacı Milletvekilleri ve Sağlık Alanına Yaptıkları Katkıları</i>
09:20 – 09:40	Öğr. Gör. Bülent KIRAN <i>İzmir’de Atatürk Döneminde Açılan ve Halen Yaşayan Bir Eczane: Buca Eczanesinin Tarihi</i>
09:40 – 10:00	Prof. Dr. İbrahim BAŞAĞAOĞULLARI – Dr. Eren AKÇİÇEK <i>Atatürk’ün Yurt Seyahatlerinde Ziyaret Ettiği Sağlık Kurumları</i>
10:00 – 10:30	Tartışma
10:30 – 10:45	Kahve Molası
	Dr. Kazım İsmail GÜRKAN Oturumu Oturum Başkanı : Prof. Dr. Kadircan KESKİNBORA
10:45 – 11:05	Araş. Gör. Seher BOYKOY <i>Cumhuriyetin İlk Onbeş Yılında Türkiye’de Halk Sağlığına İlişkin Sorunların Dönemin Sağlık Dergileri Çerçevesinde Değerlendirilmesi</i>
11:05 – 11:25	Araş. Gör. Dilşen İnce ERDOĞAN <i>Halkevlerinde Kamu Sağlığı Alanındaki Faaliyetlerin Dönemin Sağlık Politikaları Çerçevesinde Değerlendirilmesi</i>
11:25 – 11:45	Dr. Erkan SERÇE <i>Atatürk Döneminde Belediyelerde Sağlık</i>
11:45 – 12:15	Tartışma
12:15 – 13:00	Öğle Yemeği (Yer: E.Ü. Kampüsü Müdüroğlu Tesisleri)
	Hemşire Safiye ELBİ Oturumu Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mebrure Değer
13:00 – 13:20	Araş. Gör. M. Yahya METİNTAŞ <i>Cumhuriyet Döneminde Kurumsallaşan Bir Temel Sağlık Hizmet Alanı: Hemşirelik</i>
13:20 – 13:40	Yrd. Doç. Dr. Asiye DURMAZ <i>Türkiye’de 1920-1938 Yılları Arasında Hemşireliğin Gelişimi</i>
13:40 – 14:00	Doç. Dr. İsmet EŞER <i>Cumhuriyet Döneminin İlk Hemşiresi Esmâ DENİZ</i>
14:00 – 14:30	Tartışma
14:30 – 14:45	Kahve Molası
	Dr. Erich FRANK Oturumu Oturum Başkanı : Prof. Dr. Fehmi AKÇİÇEK
14:45 – 15:05	Prof. Dr. Sadık SARISAMAN <i>Cumhuriyetin İlk Yıllarında Taşrada Sağlık Hizmetleri (1923-1938)</i>
15:05 – 15:25	Prof. Dr. Zeki ARIKAN <i>Mustafa Necati’nin Ölümü ve Hekimlik Ahlakının Sorgulanması</i>
15:25 – 15:45	Dr. Nilgün Nurhan KARA <i>Atatürk’ün Annesi Zübeyde Hanım’ın Hastalığı ve Ölümü</i>
15:45 – 16:15	Tartışma
16:15 – 17:15	Kapanış Oturumu ve Değerlendirme
19:30	Ağırlama - İzmir Türk Koleji Uşakizade Köşkü

DÖRDÜNCÜ GÜN

9 Kasım 2007	İzmir İçi Tarihi ve Kültürel Gezi
09:00 – 12:30	Kemeraltı, Ahmet Piriştina Kent Arşivi ve Müzesi, Gazi Heykeli ve Atatürk Müzesi'ni Ziyaret
12:30 – 14:00	Öğle Yemeği (Karşıyaka Belediyesi tarafından)
14:00 – 16:00	Karşıyaka'da Zübeyde Hanım'ın Kabrini Ziyaret ve Saygı Duruşu
16:00	Uğurlama

POSTER SUNUMLARI :

Yer : E.Ü. Edebiyat Fakültesi Sergi Salonu

Öğr. Gör. Nilüfer GÖKÇE – Günver GÖKÇE

Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekaleti Edirne Sicil Memurun Defterine Göre 1923-1938 Yılları Arasında Görevli Sağlık Personeli

Melih TINAL

Birinci Meclis Bünyesindeki Doktor Milletvekillerinin Biyografileri

Kimyager Mustafa HACIÖMEROĞLU

Atatürk Döneminde Bir Hekim: Mustafa Hilmi Sagun

Uzman Ebe Ummuhan YÜCEL – Bilim Uzmanı Ebe Raziye ÖZDEMİR

Atatürk Döneminde Ebelik Tarihi

Dt. Ahmet Doğan ATAMAN

Cumhuriyet Dönemi'nde Kızılay Adını Alan Dernek: Hilal-i Ahmer Cemiyeti'nin Filatelik Değerlendirilmesi

SERĞİ

Yer: E.Ü. Edebiyat Fakültesi Sergi Salonu

Atanur ve Erol MERİÇ

Atatürk Portreleri Sergisi

Oturumlara Adları Verilen Sağlıkçılar

Dr. Hikmet BORAN
(1901-1945)

Dr. Hulusi BEHÇET
(1889-1948)

Dr. Refik SAYDAM
(1881-1942)

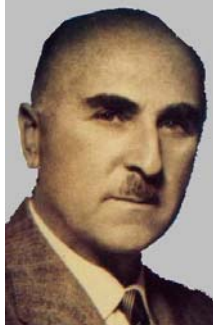
Dr. Tevfik Sağlam
(1882-1963)

Dr. Reşit GALİP
(1897-1934)

**Dr. İbrahim Tali
Öngören**
(1875-1952)

Dr. Pertev Ata
(1903-1970)

**Dr. Nihad Reşat
BELGER**
(1882 - 1961)

**Dr. Akil Muhtar
Özden**
(1877-1949)

**Dr. Mahzar
Osman Usman**
(1884-1951)

**Dr. Fatma Şakir
Memik**
(1903-1991)

Dr. Feridun Frik
(1899-1989)

Dr. Abdülkadir Noyan
(1886-1977)

**Dr. Ahmet Süheyl
Ünver**
(1898-1986)

**Eczacı
Süleyman Ferit
Eczacıbaşı**
(1886-1973)

**Dr. Kazım İsmail
Gürkan**
(1905-1972)

**Hemşire Safiye
Hüseyin Elbi**
(1880-1964)

Dr. Erich Frank
(1884-1957)

İzmir İçi Tarihi ve Kültürel Gezi

Kemeraltı

İpek Yolu'nun batı ucundaki ticaret merkezi İzmir'de liman, Hisar Camii'nin bulunduğu bölgeye kadar gelirdi. Limanın ağzında ise, 12.

yy'da Bizanslılar tarafından kurulan İzmir Liman Kalesi bulunmaktaydı. 1402 yılında, iç limanı taşlarla doldurarak kaleyi savunmasız bırakmayı planlayan Timurlenk askerlerine Kadifekale sırtlarından sürükleyip getirdikleri taşlarla limanı doldurmalarını emretmiş, böylece sonradan Kemeraltı denilen yerleşim bölgesi oluşmuştur. Zaman içinde bu bölgede yerleşim gelişmiş, hanlar, hamamlar, camiler, kiliseler, havralar, şadırvanlar inşa edilmiştir. Bölge, bir ticaret merkezi olarak gelişmiştir. Kemeraltı Çarşısı'nda halen tarihten süzülüp bozulmadan günümüze kadar gelen bir düzen ve yapı vardır. Tarihi mekanları görülmeye değerdir. Kaynaklar, çarşının ismini; ana caddeyi boydan boya aralıklarla süsleyen 'arasta' adı verilen kemerlerden aldığını bildiriyor.

Ahmet Piriştina Kent Arşivi ve Müzesi (APIKAM)

1932 yılında Türkiye'nin ilk modern itfaiye binası olarak kullanılmaya başlamıştır. 2001 yılına kadar İzmir İtfaiyesi

tarafından kullanılan bina, 2002 yılında Kent Arşivi ve Müzesi'ne dönüştürülmüştür. 2004 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkanı Ahmet Piriştina'nın ölümü üzerine Büyükşehir Belediyesi Meclisi kararıyla adı Ahmet Piriştina Kent Arşivi ve Müzesi olarak değiştirilmiştir. APIKAM'da, İzmir'e ilişkin her türlü yazılı, resmi ve özel belgeler; 19. ve 20. yüzyıl İzmir yerel basın koleksiyonları, aile ve bireylere ait belgeler, İzmir'de faaliyet gösteren yabancı misyonların ve firmaların faaliyetlerine ilişkin belgeler, İzmir ile ilgili gerek Türkiye, gerekse başka ülkelerde yayımlanmış eserler, İzmir kentine ait biyografi, monografi, istatistik veriler, kentin fiziksel yapısını ve gelişimini gösteren değişik imar haritaları, İzmir ve Ege Bölgesi'ne ilişkin şer'iyecilleri, el yapısı gravürler, taşbaskı resimler ile kent yaşamının geçmişini açıklayıcı ve yansıtıcı arşiv değeri taşıyan çeşitli fotoğraflar yer almaktadır.

Atatürk Müzesi

Kordonboyu'nda denize bakan 248 nolu iki katlı bina, 1862 yılında halı tüccarı Takfor tarafından konak olarak yaptırılmıştır. Bu tarihi bina, 1927 yılında İzmir Belediyesi tarafından Atatürk'e armağan edilmiştir. Atatürk, İzmir ziyaretlerinde bu evde kalmış ve çalışmalarını

burada sürdürmüştür. 1941 yılında bina müzeye dönüştürülmüş, son yıllarda da Kültür Bakanlığı tarafından restore ettirilmiştir.

İzmir Gazi Heykeli

Mustafa Kemal'in, İzmir İktisat Kongresi nedeniyle geldiği 1923 yılı başında bir kampanyada toplanan 10000 lira ile yapımı düşünülen heykel, çeşitli nedenlerle 1932 yılı Nisanı'nda bitirilmiştir. Heykel İtalyan heykeltıraş Canonica tarafından, kaide ise Mimar Kömürcüoğlu

Asım Bey tarafından yapılmıştır. Heykelin açılışı, 7 Temmuz 1932 tarihinde gerçekleştirilen büyük bir törenle, Başvekil İsmet İnönü tarafından yapılmıştır.

Zübeyde Hanım Kabri ve Parkı

M. Kemal Atatürk'ün annesi Zübeyde Hanım'ın kabri Karşıyaka'dadır. İstasyondan Soğukkuyu tarafına giden Zübeyde Hanım caddesi üzerindeki bir parkta her daim ziyarete açıktır. Kabir, Ferik Osman Paşa Camii avlusu içindedir. Mezarın mevcut şekli bizzat Atatürk tarafından belirlenmiştir. Mezar anıt şeklinde olup, 1940 yılında İzmir Belediyesi tarafından yaptırılmıştır. Zübeyde Hanım Parkı, Karşıyaka Belediyesi tarafından 2005 yılı içerisinde bakıma alınmıştır. Bitki örtüsü, aydınlatma, kabir etrafının genişletilmesi, resmi tören yerinin yeniden şekillenmesi, çocuk parkındaki ünitelerin yenilenmesi, kabrin yakınında bulunan Cami'ye ait tuvaletlerin kaldırılması bu çalışma programı içerisinde tamamlanmıştır.

DESTEKLEYENLER

Ege Üniversitesi Rektörlüğü

Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi

Ege Üniversitesi Yabancı Diller Bölümü

Forum Bornova Alışveriş Merkezi

Çiğli Halk Eğitim Merkezi ve Akşam Sanat Okulu Müdürlüğü

Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı

Ege Üniversitesi Bilgi ve İletişim Teknolojileri Arş. Uyg. Mrk.

Ege Bölgesi Sanayi Odası

Sayın Kezban ARIKAN

Ahmet Pirıştina Kent Arşivi ve Müzesi

Sayın Atanur ve Erol MERİÇ

Pınar

Balçova Belediyesi

Aydın Ticaret Odası

Karşıyaka Belediyesi

İzmir Özel Türk Koleji

Manisa Belediyesi

Bayer Türkiye

Tariş Ayma

Ali Raif İlaç Sanayi A.Ş.

Deva İlaç Fabrikası

Dr. F. Frık İlaç San. Ve Tic. Ltd. Şti.

Abdi İbrahim İlaç Sanayi ve Tic. A.Ş.

Novartis Türkiye

Mustafa Nevzat İlaç San. A.Ş.

S.S. Flora Çiçekçilik Üretim ve Pazarlama Kooperatifi